Tulli
Valvontaosasto

1.10.2021

Drno
H2581/01.02.01/2021

Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Viite: Valtioneuvoston U-kirjelmä U 45/2021 vp

Lausuntopyyntö valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (tuoteturvallisuusasetus)

Talousvaliokunta on pyytänyt Tullin lausuntoa valtioneuvoston U-kirjelmään, joka on annettu tuoteturvallisuusasetusehdotuksesta. Tulli on tutustunut kirjelmään ja lausuu seuraavaa:

Tulli pitää tuoteturvallisuussääntelyn ajanmukaistamista hyvänä ja kannattaa Valtioneuvoston näkemyksiä. Sääntelyn yhdenmukaistaminen voi näkyä positiivisesti rajat ylittävän kaupan valvonnassa. Erityisesti viranomaisvalvonnan edellytysten varmistamista verkkokaupan valvonnassa Tulli pitää tärkeänä.

Kuluttajaturvallisuuslaki, jolla nykyinen tuoteturvallisuusdirektiivi on kansallisesti implementoitu, on Tullille olennainen säännös, sillä Tulli valvoo maahantuotavia kulutustavaroita kuluttajaturvallisuuslain 2011/920 14§:n nojalla. Valvontavelvollisuus kattaa Suomeen tullattavien erien valvonnan, mutta myös toisista jäsenmaista tuotavien tuotteiden valvonnan erien purkamisen ja siihen liittyvän varastoinnin yhteydessä. Tullin kulutustavaravalvontaan kuuluu vuosittain noin 1500 tuotetta, mm. leluja, tekstiilejä ja lastenhoitotarvikkeita, joista otetaan valvontasuunnitelman mukaisesti näytteitä Tullilaboratoriossa tehtäviin tutkimuksiin. Kemiallisten ja fysikaalisten analyysien lisäksi tarkastetaan asiakirjoja, joilla valmistaja pyrkii osoittamaan tuotteen vaatimustenmukaisuuden.

Tuoteryhmästä riippuen 10-50 % tuotteista todetaan määräysten vastaisiksi Tullin valvonnassa. Jos tuote on vaatimustenvastainen ja siitä voi aiheutua vaaraa kuluttajan terveydelle tai omaisuudelle, Tulli kieltää tuote-erän pääsyn markkinoille. Lievemmistä virheistä, joita todetaan noin 10-30 %:ssa tuotteista tuoteryhmästä riippuen, annetaan toimijalle huomautus, johon toimijan tulisi omavalvontansa puitteissa reagoida.

Tullin kokemus asiakirjojen valvonnasta on, että asiakirjoja ei välttämättä voida yhdistää tuotteeseen tai niiden perusteella ei voida arvioida vaatimustenmukaisuutta. Tullin näkemysten mukaan toimijoilla on kaikkiaan vaikeuksia olla perillä markkinoimiinsa tuotteisiin liittyvästä lainsäädännöstä ja vaatimuksista, mikä näkyy tuonnin valvonnassa hylättävinä tuotteina. Se, että maahantuojaan kohdistuu enemmän vaatimuksia, ei siis itsessään riitä varmistamaan markkinoille tulevien tuotteiden vaatimustenmukaisuutta.

Verkkokaupassa myytäviä tuotteita Tulli on valvonut tapauksissa, joissa verkkokaupan varasto on sijainnut Suomessa. Tullin käsityksen mukaan kaupankäynnin siirtyminen verkkoon voi aiheuttaa tuotteiden laadun heikkenemistä ja sitä kautta kuluttajaturvallisuuden vaarantumista, jos verkkokauppaan ei voida kohdistaa valvonnallisia toimia. Tulli pitää verkkokaupan valvonnan kehittämistä erittäin tärkeänä, ja haluaa olla mahdollisuuksien mukaan valvonnassa mukana.

Jonna Neffling
Tuoteturvallisuuspäällikkö